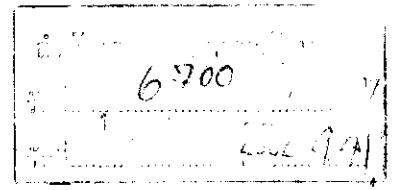

ด่วนที่สุด
ที่ รง ๐๖๑๐/๒๐๑๙

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง การประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ตารางเปรียบเทียบการรับเงินสมทบและการจ่ายประโยชน์ทดแทน ๔ กรณี (กรณีเจ็บป่วย

คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย) ปี ๒๕๓๔ - ๒๕๕๑

๒. สรุปประมาณการจำนวนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตน

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการรัฐมนตรีในการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ อนุมัติ
ในหลักการการขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตน และขอข้อมูลจำนวน
คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตน สถานะเงินกองทุนประกันสังคม ๔ กรณี (กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร
ทูพพลภาพ และตาย) รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น นั้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เนื่องจากการขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนเป็นการ
ออกเงินสมทบโดยรัฐบาลแต่เพียงฝ่ายเดียว จึงเห็นควรนำเสนอข้อมูลประกอบการพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนเป็นการ
ดำเนินการตามนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตด้านแรงงานของรัฐบาล ซึ่งจะปฏิรูประบบประกันสังคมให้มี
ความเข้มแข็งมั่นคง

/๔. สาระสำคัญ...

๔. สารสำคัญของเรื่อง

๔.๑ สำนักงานประกันสังคม ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตน รายละเอียด ดังนี้

(๑) จำนวนคู่สมรสของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย อย่างไม่เป็นทางการ จำนวนประมาณ ๒.๘๘ ล้านคน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒)

(๒) จำนวนบุตรของผู้ประกันตน จากฐานข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม รวมจำนวนประมาณ ๓ ล้านคน ประกอบด้วย จำนวนบุตรที่ได้รับสิทธิจากกรณีคลอดบุตร ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ – ๒๕๔๕ ประมาณ ๑.๗ ล้านคน และจำนวนบุตรของผู้ประกันตนที่ได้รับเงินสงเคราะห์บุตรในปัจจุบันประมาณ ๑.๓ ล้านคน

จากข้อมูลข้างต้นทำให้คาดว่า มีจำนวนคู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนไม่ต่ำกว่า ๕.๘๘ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๖๓ ของผู้ประกันตนปี ๒๕๕๑ (๕.๒๗๗ ล้านคน)

๔.๒ ปัจจุบันสถานะเงินกองทุนประกันสังคม ๔ กรณี (กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย) มีเงินสะสมตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ – ๒๕๕๑ ประมาณ ๘๘,๐๐๐ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เงินประโยชน์ทดแทนที่จ่ายจำนวนแต่ละปีของกองทุน ๔ กรณี มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นจนเทียบเท่าเงินสมทบที่รับเข้ากองทุนแต่ละปี เนื่องจากการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าประมาณการรายจ่ายปี ๒๕๕๒ เท่ากับ ๓๑,๑๑๐ ล้านบาท

๔.๓ ค่าใช้จ่ายในการจ่ายสิทธิประโยชน์เงินกองทุนประกันสังคม ๔ กรณี

(๑) เงินสมทบกองทุนประกันสังคมที่จัดเก็บจากนายจ้างและลูกจ้างฝ่ายละร้อยละ ๑.๕ ได้แบ่งจ่ายประโยชน์ทดแทนใน ๔ กรณี คือ กรณีเจ็บป่วยในอัตรา ๐.๘๘ กรณีคลอดบุตร ๐.๑๒ กรณีทูพพลภาพ ๐.๔๔ และกรณีตาย ๐.๐๖

(๒) การจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

(๒.๑) ค่าบริการทางการแพทย์ซึ่งแบ่งออกเป็นค่าบริการทางการแพทย์กรณีทั่วไป ได้แก่ ค่าเหมาจ่ายรายหัว ค่าภาระเสี่ยง เงินเพิ่มให้สถานพยาบาลตามอัตราการใช้บริการ และค่าบริการทางการแพทย์พิเศษ ได้แก่ ค่าบริการทางการแพทย์สำหรับการรักษาพยาบาลที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง รวมทั้งค่าอวัยวะเทียม และอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคตามอัตราและรายการที่กำหนด ค่าบำบัดทดแทนไต ค่ายาด้านไวรัสเอดส์ ค่าปลูกถ่ายไขกระดูก ค่าเปลี่ยนอวัยวะกระเจตน์ ค่าบริการทันตกรรม ค่าฟื้นฟูและกรณีประสบอันตรายฉุกเฉิน

(๒.๒) เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเจ็บป่วย

(๓) ในปี ๒๕๕๑ มีการรับเงินสมทบทั้ง ๔ กรณี รวม ๓๗,๕๘๒.๖๐ ล้านบาท จ่ายประโยชน์ทดแทนจำนวน ๒๕,๕๓๐.๖๕ ล้านบาท โดยจำแนก ดังนี้

(๓.๑) กรณีเจ็บป่วย รับเงินสมทบ ๒๒,๐๔๘.๔๖ ล้านบาท จ่ายประโยชน์ทดแทน ๑๘,๕๒๕.๔๘ ล้านบาท (ประมาณการรายจ่ายปี ๒๕๕๒ เท่ากับ ๒๓,๘๕๐ ล้านบาท)

(๓.๒) กรณีคลอดบุตร รับเงินสมทบ ๓,๐๐๖.๖๑ ล้านบาท จ่ายประโยชน์ทดแทน ๕,๗๔๑.๘๓ ล้านบาท (ประมาณการรายจ่ายปี ๒๕๕๒ เท่ากับ ๕,๖๔๐ ล้านบาท)

(๓.๓) กรณีตาย รับเงินสมทบ ๑,๕๐๓.๓๐ ล้านบาท จ่ายประโยชน์ทดแทน ๑,๐๐๕.๗๕ ล้านบาท (ประมาณการรายจ่ายปี ๒๕๕๒ เท่ากับ ๑,๒๔๐ ล้านบาท)

(๓.๔) กรณีทุพพลภาพ รับเงินสมทบ ๑๑,๐๒๔.๒๓ ล้านบาท จ่ายประโยชน์ทดแทน ๒๕๓.๖๓ ล้านบาท (ประมาณการรายจ่าย ปี ๒๕๕๒ เท่ากับ ๓๔๐ ล้านบาท)

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

(๔) ประมาณการค่าใช้จ่ายปี ๒๕๕๒ สำหรับประโยชน์ทดแทนแก่คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตน จำนวน ๕.๘๘ ล้านคน กรณีคำนวณตามมาตรฐานปัจจุบันของสำนักงานประกันสังคม จะมีค่าใช้จ่ายรวม ๑๔,๔๑๖ ล้านบาท คือ

(๔.๑) สิทธิประโยชน์ประกันสังคมกรณีตาย ทุพพลภาพ และเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเจ็บป่วย (ยกเว้นกรณีคลอดบุตรและค่าบริการทางการแพทย์กรณีเจ็บป่วย) มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๑๕๒ บาท/คน/ปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมดประมาณ ๑,๑๒๗ ล้านบาท

(๔.๒) ค่าบริการทางการแพทย์ทั่วไป มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๒,๐๔๖ บาท/คน/ปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด ๑๒,๐๓๐ ล้านบาท

(๔.๓) ค่าบริการทางการแพทย์พิเศษ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๒๑๔ บาท/คน/ปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด ๑,๒๕๕ ล้านบาท

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

(๕) จากประมาณการค่าใช้จ่ายตามข้อ (๔) สำนักงานประกันสังคมจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายในข้อ (๔.๑) และข้อ (๔.๓) แต่อาจจะสามารถปรับแนวทางการบริการทางการแพทย์ทั่วไปตามข้อ (๔.๒) เพื่อลดค่าใช้จ่าย ดังนี้

(๕.๑) ปรับระบบการเข้ารับบริการ โดยขยายการเริ่มต้นเข้ารับบริการในสถานพยาบาลระดับปฐมภูมิให้มากกว่าปัจจุบันและเมื่อมีกรณีที่ต้องรับบริการระดับที่สูงกว่าสถานพยาบาลระดับปฐมภูมิจะเป็นผู้ส่งต่อให้ผู้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลคู่สัญญาหลัก และสถานพยาบาลระดับสูงต่อไป และ/หรือ

(๕.๒) ปรับเกณฑ์สถานพยาบาลคู่สัญญาหลักของประกันสังคมให้ลดขนาดลงจาก ๑๐๐ เตียง เพื่อเปิดโอกาสให้สถานพยาบาลขนาดกลางหรือขนาดเล็กเข้าสู่ระบบประกันสังคม ซึ่งจะเป็นการขยายจำนวนสถานพยาบาลคู่สัญญาหลักเพิ่มขึ้นให้รองรับจำนวนผู้ใช้บริการและครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น และ/หรือ

(๕.๓) ปรับระบบการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ให้แก่สถานพยาบาล โดยแยกจ่ายตามประเภทบริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน แทนระบบเหมาจ่ายรายหัวเฉลี่ยในภาพรวมปัจจุบัน

ทั้งนี้ การปรับแนวทางดังกล่าวคาดว่าจะสามารถปรับลดค่าใช้จ่ายได้ประมาณ ๒๐๐ บาท/คน/ปี อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องให้สถานพยาบาลของรัฐบาลและสถานพยาบาลในการกำกับดูแลของรัฐสนับสนุนการให้บริการแก่ผู้มีสิทธิในระบบประกันสังคมมากขึ้น โดยอาจจะไม่จำกัดจำนวนผู้เลือกสถานพยาบาลและอาจจะต้องกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการให้บริการของสถานพยาบาล

(๖) จากข้อมูลข้างต้น พบว่าอัตราภาระค่าใช้จ่ายสำหรับประโยชน์ทดแทน ๓ กรณี ที่จะจัดให้แก่กลุ่มสมรส และบุตรของผู้ประกันตนมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะเกิน ๒,๒๐๒ บาท/คน/ปี ซึ่งเป็นเงินเหมาจ่ายรายหัวที่รัฐบาลจ่ายให้กับกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งแม้ว่าจะปรับลดค่าใช้จ่ายแล้วยังสูงกว่าเล็กน้อย ดังนั้น หากมีการขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่กลุ่มสมรสและบุตรของผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคมจำเป็นต้องได้รับจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลไม่น้อยกว่างบเหมาจ่ายรายหัวที่รัฐบาลจ่ายให้กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในแต่ละปี

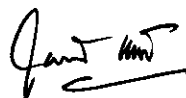
(๗) เพื่อให้การพิจารณาขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่กลุ่มสมรสและบุตรของผู้ประกันตนเป็นไปด้วยความรอบคอบและรัดกุม สำนักงานประกันสังคมจึงเห็นสมควรขอขยายระยะเวลาการบังคับใช้กฎหมายจาก ๕๐ วัน เป็น ๑๒๐ วัน รวมทั้งให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสิทธิประโยชน์ดังกล่าว โดยมีผู้แทนฝ่ายลูกจ้างเป็นประธานอนุกรรมการ

๕. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงแรงงานเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับการขยายความคุ้มครองประกันสังคมแก่กลุ่มสมรสและบุตรของผู้ประกันตน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพฑูรย์ แก้วทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานประกันสังคม

กองแผนงานและสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๕๕๖ ๒๑๗๗-๘๑ โทรสาร ๐ ๒๕๒๗ ๓๒๕๖